

Bredewater 20, 2715 CA Zoetermeer

Deze algemene voorwaarden zijn vastgesteld door de
Unie van elektrotechnische ondernemers - Uneto

I ALGEMENE BEPALINGEN

Definities

- 1 In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:
 - *consument*: opdrachtgever, natuurlijk persoon, die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf;
 - *het werk*: het totaal van de tussen de consument en de installateur overeengekomen werkzaamheden en de daarbij door de installateur geleverde materialen;

II AANBOD

- 2 Het aanbod wordt schriftelijk uitgebracht behoudens spoedeisende omstandigheden.
- 3 Het aanbod geeft inzicht in de prijs (met afzonderlijke vermelding van de verschuldigde omzetbelasting) en de prijsvormingsmethode: aanneming of regie.
 - Bij *aanneming* komen partijen een vast bedrag (aanneemsom) overeen waarvoor het werk zal worden verricht.
 - Bij *regie* doet de installateur nauwkeurig opgave van de lonen en prijzen. Desgewenst geeft de installateur een indicatie over de te verwachten uitvoeringskosten door het noemen van een *richtprijs*.
- 4 In het schriftelijk aanbod wordt onder meer aangegeven:
 - a. een omschrijving van het werk, die voldoende gedetailleerd is om een goede beoordeling van het aanbod mogelijk te maken;
 - b. volgens welke tekeningen, technische omschrijvingen, ontwerpen of berekeningen het werk zal worden uitgevoerd;
 - c. het tijdstip van aanvang van het werk;
 - d. een indicatie omtrent de uitvoeringsduur van het werk;
 - e. of betaling in termijnen zal plaats vinden;
 - f. of op het werk de risicoregeling installatietechniek* van toepassing zal zijn;
 - g. of met stelposten rekening is gehouden, en zo ja met welke;
 - h. of hoeveelheden verrekenbaar zullen zijn, en zo ja welke.
- 5 De van het aanbod deel uitmakende tekeningen, technische omschrijvingen, ontwerpen en berekeningen blijven het (intellectuele)eigendom van de installateur. Zij mogen niet aan derden ter hand worden gesteld met het oogmerk een vergelijkbaar aanbod te verkrijgen. Zij mogen evenmin worden gekopieerd of anderszins vermenigvuldigd.
- 6 Indien het aanbod niet wordt aanvaard, dienen alle in het vorige artikel genoemde bescheiden binnen veertien dagen na een daartoe door de installateur gedaan verzoek franco aan hem te worden teruggezonden.
- 7 De installateur is gerechtigd de kosten die gemoeid zijn met het aanbod in rekening te brengen, mits hij de consument vooraf schriftelijk op deze kosten heeft gewezen.
- 8 Het aanbod dient vergezeld te gaan van een exemplaar van deze algemene voorwaarden.

III UITVOERING VAN DE OVEREENKOMST

Verplichtingen van de installateur

- 9 De installateur is verplicht zijn aansprakelijkheidsrisico te dekken door verzekering, overeenkomstig de in de branche geldende gebruiken. Hiertoe sluit hij ten minste een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven (AVB-polis) af met een verzekerde som van minimaal één miljoen gulden per gebeurtenis, waarbij een reeks van samenhangende gebeurtenissen geldt als één gebeurtenis.
- 10 De installateur overlegt op verzoek van de consument de bescheiden, waaruit blijkt dat hij deze verzekering heeft afgesloten.
- 11 De installateur neemt bij de uitvoering van het werk de daarop van toepassing verklaarde voorschriften in acht. Eventuele financiële gevolgen van wijzigingen in de voorschriften na de dag van het aanbod in werking treden, komen voor rekening van de consument, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de installateur die gevolgen reeds op de dag van het aanbod had kunnen voorzien.
- 12 De installateur zal het werk goed, deugdelijk en volgens de bepalingen van de overeenkomst uitvoeren. De werkzaamheden zullen worden verricht binnen de normale werktijden van de installateur, tenzij anders overeengekomen.
- 13 De installateur is verplicht de consument te wijzen op:
 - a. fouten of gebreken in de door de consument verlangde constructies en werkwijzen;
 - b. gebreken of ongeschiktheid in zaken (materialen of hulpmiddelen) die afkomstig zijn van de consument, daaronder begrepen de (on)roerende zaak waarop of waaraan hij het werk laat uitvoeren;een en ander voor zover de installateur deze kende of redelijkerwijs behoorde te kennen.
- 14 De installateur vrijwaart de consument tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en te wijten is aan de nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van de installateur

zelf dan wel van zijn ondergeschikten of van andere door hem bij de uitvoering van het werk ingeschakelde hulppersonen.

Verplichtingen van de consument

- 15 De consument stelt de installateur in de gelegenheid het werk te verrichten.
- 16 De consument zorgt ervoor dat de installateur tijdig kan beschikken over de voor het werk benodigde goedkeuringen (zoals vergunningen en ontheffingen) en de kosten hem voor het werk te verschaffen gegevens. De installateur geeft hiervoor aanwezig op zijn vakgebied.
- 17 De consument verschaft tijdig de aansluitingsmogelijkheden ten behoeve van het werk en de beproeving daarvan benodigde energie. De kosten van de benodigde energie zijn voor rekening van de consument. Hetzelfde geldt voor eventuele aansluitingskosten wanneer een telefoonaansluiting beschikbaar is, mits noodzakelijk ten behoeve van de uitvoering van het werk.
- 18 De consument dient ervoor te zorgen dat door derden uit te voeren werkzaamheden en/of leveringen, die niet tot het werk van de installateur behoren, zodanig en zo tijdig worden verricht, dat de uitvoering van het werk daarvan geen vertraging ondervindt. Indien niettemin vertraging in de zin van dit artikel ontstaat, dient de consument de installateur hiervan tijdig in kennis te stellen.
- 19 De consument draagt het risico voor schade veroorzaakt door:
 - a. fouten of gebreken in de van hem verlangde constructies en werkwijzen;
 - b. gebreken of ongeschiktheid in zaken (materialen of hulpmiddelen) die van afkomstig zijn of door hem zijn voorgeschreven dan wel bij een voorgeschreven leverancier moeten worden betrokken, daaronder begrepen de (on)roerende zaak waaraan hij het werk laat uitvoeren;
 - c. de niet of niet tijdige levering van de onder b. genoemde zaken;
 - d. hem of in zijn opdracht door derden uitgevoerde werkzaamheden of verrichtingen;een en ander laat onverlet de in artikel 13 vermelde plicht van de installateur de consument te waarschuwen.
- 20 De consument draagt het risico voor schade aan en verlies van materialen, onderdelen of gereedschappen vanaf het moment waarop zij op het werk zijn aangevoerd gedurende de tijd dat deze daar buiten de normale werktijden onder toezicht van de consument verblijven.
- 21 Indien na de totstandkoming van de overeenkomst blijkt dat uit het werk komen zaken (zoals materialen en onderdelen) verontreinigd zijn, is de opdrachtgever aansprakelijk voor de daaruit voortvloeiende schade van het werk voortvloeiende gevolgen.

Meer- en minderwerk

- 22 Bij de prijsvormingsmethode aanneming vindt verrekening van meer- en minderwerk plaats:
 - a. in geval van wijzigingen in de overeenkomst dan wel de voorwaarden van de overeenkomst;
 - b. in geval van afwijkingen van de bedragen van stelposten en van verrekenbare hoeveelheden;
 - c. in het geval bedoeld in artikel 25.
- 23 Indien bij de einafrekening van het werk blijkt dat het totaalbedrag van het derwerk het totaalbedrag van het meerwerk overtreft, heeft de installateur recht op een bedrag gelijk aan 10% van het verschil van die totalen.
- 24 Wijzigingen in de overeenkomst dan wel de voorwaarden van uitvoering van het werk schriftelijk worden overeengekomen. Het gemis van een schriftelijke opdracht laat aanspraken van de installateur en van de consument op verrekening van meer- en minderwerk onverlet. Bij gebreke van een schriftelijke opdracht rust het bewijs van de wijziging op degene die de aanspraak maakt.

Gewijzigde uitvoering

- 25 Wanneer tijdens de uitvoering van het werk blijkt, dat het werk of een onderdeel daarvan door onvoorziene omstandigheden slechts gewijzigd kan worden uitgevoerd, treedt de partij die het eerste met deze omstandigheid bekend wordt in overleg met de andere partij. De installateur wijst de consument daarbij op de financiële consequenties. Bij aanneming wordt een overeengekomen gewijzigde uitvoering als meer- en minderwerk verrekend.
- 26 *Beëindiging van het werk in onvoltooide staat*

26 De consument is te allen tijde bevoegd de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te beëindigen in welk geval hij de voor het gehele werk geldende prijs zal moeten betalen inachtneming van het volgende:

- bij aanneming heeft de installateur in dat geval recht op de aanneemsom, verminderd met de kosten die hij als gevolg van de niet-voltooiing heeft moeten maken en de besparingen die voor hem uit de opzegging voortvloeien;
- bij regie wordt de door de consument verschuldigde prijs berekend op de grond van de gemaakte kosten, verrichte arbeid en de winst die de installateur over de gehele werk zou hebben gemaakt.

27 De installateur zendt de consument een gespecificeerde eindafranking van hetgeen de consument ingevolge de opzegging verschuldigd is.

Uitvoeringsduur, oplevering

28 De overeengekomen termijn, waarbinnen het werk zal worden opgeleverd zal zoveel mogelijk in acht worden genomen doch zal nimmer gelden als fatale termijn. Bij overschrijding van deze termijn dient de consument de installateur derhalve schriftelijk in gebreke te stellen.

29 De installateur heeft recht op verlenging van de termijn waarbinnen het werk zal worden opgeleverd indien door overmacht, door voor rekening van de consument komende omstandigheden, of door wijziging in de overeenkomst dan wel de voorwaarden van uitvoering, niet van de installateur kan worden geveerd dat het werk binnen de overeengekomen termijn wordt opgeleverd.

30 Het werk wordt als opgeleverd beschouwd:

- hetzij wanneer de installateur aan de consument heeft medegedeeld, dat het werk voltooid is en deze het werk heeft goedgekeurd dan wel aanvaard;
- hetzij wanneer uiterlijk acht dagen zijn verstreken nadat de installateur schriftelijk aan de consument heeft medegedeeld dat het werk voltooid is en deze heeft nagelaten het werk binnen die termijn goed te keuren dan wel te aanvaarden;
- hetzij wanneer de consument het werk (vroegtijdig) in gebruik neemt, met dien verstande dat door (vroegtijdige) ingebruikneming van een gedeelte van het werk, dat gedeelte als opgeleverd wordt beschouwd.

31 Kleine gebreken die kunnen worden hersteld binnen de garantietermijn, zullen geen reden tot onthouding van de goedkeuring of aanvaarding mogen zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming van het werk niet in de weg staan.

32 Oplevering ontstaat de installateur van alle aansprakelijkheid voor gebreken die de consument op dat tijdstip redelijkerwijs had moeten ontdekken.

33 Als gevolg van de oplevering gaat het risico voor het werk over van de installateur naar de consument.

34 Indien de aanvang of de voortgang van het werk wordt vertraagd door omstandigheden, waarvoor de consument verantwoordelijk is de daaruit voor de installateur voortvloeiende schade door de consument te worden vergoed.

IV BETALING

Risicoregeling

35 Indien is overeengekomen dat op het werk de risicoregeling installatietechniek* van toepassing zal zijn, zal bij regie de verrekening van wijzigingen van lonen, in plaats van op basis van het in de risicoregeling opgenomen loonbestanddeel, geschieden op basis van alle voor de uitvoering van het werk aan de factor arbeid toegerekende vergoedingen.

36 Onverminderd de toepasselijkheid van de risicoregeling installatietechniek voor de verrekening van wijzigingen van lonen en prijzen, blijven kostenverhogingen die zich voordoen binnen drie maanden na totstandkoming van de overeenkomst en het gevolg zijn van bedoelde wijzigingen van lonen en prijzen, voor rekening van de installateur.

Zekerheid

37 Na het sluiten van de overeenkomst kan de installateur zekerheid bedingen indien hij goede grond heeft te vrezen dat de consument zijn betalingsverplichting niet zal nakomen. Indien en voor zolang de consument in dat geval weigert of nalaat zekerheid te stellen, is de installateur gerechtigd de uitvoering van het werk te schorsen.

Betaling in termijnen

38 Wanneer betaling in termijnen is overeengekomen dient betaling telkens plaats te vinden uiterlijk veertien dagen na de dag waarop de installateur de termijnfactuur aan de consument heeft toegezonden. De door de consument aan de installateur verschuldigde omzetbelasting wordt afzonderlijk vermeld.

De eindafranking

39 Binnen een redelijke termijn na de oplevering dient de installateur bij de consument de eindafranking in.

40 De eindafranking biedt een volledig overzicht van al hetgeen partijen over en weer ingevolge de overeenkomst verschuldigd zijn en waren. In de eindafranking wordt daartoe onder meer opgenomen:

bij aanneming:

- de aanneemsom
- een specificatie van het meer- en minderwerk

bij regie:

- een specificatie van de gebruikte materialen en de prijzen daarvan, van de gewerkte uren en de uurtarieven en van de overige kosten
- het totaalbedrag van alle op het werk betrekking hebbende (termijn)facturen

een specificatie van al hetgeen partijen overigens op grond van de overeenkomst van elkaar te vorderen hebben en hadden.

41 Heeft de installateur een richtprijs genoemd dan mag deze richtprijs met niet meer dan 10 % worden overschreden, tenzij de installateur de consument zo tijdig mogelijk voor de waarschijnlijkheid van een verdere overschrijding heeft gewaarschuwd.

42 Betaling van de eindafranking vindt plaats uiterlijk dertig dagen na de dag waarop de installateur de eindafranking heeft ingediend.

Verzuim consument

43 Indien de betaling niet tijdig is verricht, verkeert de consument in verzuim en is de installateur bevoegd het werk en de garantie te schorsen, mits hij de consument schriftelijk heeft aangemaand om alsnog binnen zeven dagen te betalen en die betaling is uitgebleven, onverminderd de hem verder toekomende rechten.

44 De installateur is na verloop van de in het vorige artikel genoemde termijn van zeven dagen bevoegd zonder nadere ingebrekestelling tot invordering over te gaan van het aan hem verschuldigde bedrag. Alle daaraan verbonden buitengerechtigde kosten zijn voor rekening van de consument, tenzij de installateur verkiest om deze kosten forfaitair te bepalen op 15% van het te vorderen bedrag.

45 Over de tijd dat de consument met de betaling in verzuim is geweest, kan de installateur over het aan hem verschuldigde bedrag rente in rekening brengen. Deze rente is op jaarbasis gelijk aan de wettelijke rente, verhoogd met 2%.

46 Een door de consument gedane betaling strekt in de eerste plaats in mindering van alle verschuldigde kosten en rente en tenslotte in mindering van opeisbare rekeningen die het langst openstaan, zelfs al vermeldt de consument dat de voldoening betrekking heeft op latere rekeningen.

Eigendomsvoorbehoud

47 De installateur blijft de eigenaar van alle zaken (zoals materialen en onderdelen) zolang de consument niet heeft voldaan aan zijn betalingsverplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst, met inbegrip van hetgeen de consument in verband met het tekortschieten in zijn verplichtingen verschuldigd mocht worden.

V GARANTIE

48 Binnen de grenzen van de volgende bepalingen verbindt de installateur zich om gebreken, die ten tijde van de oplevering reeds aanwezig waren doch eerst binnen zes maanden na de oplevering aan de dag treden, kosteloos te herstellen.

49 Deze verplichting strekt zich slechts uit tot gebreken die ten tijde van de oplevering redelijkerwijs niet waarneembaar waren en die zich vertonen bij een juiste wijze van gebruik van het werk. Zij strekt zich niet uit tot gebreken die het gevolg zijn van onvoldoende onderhoud door de consument, niet door de installateur uitgevoerde veranderingen of reparaties dan wel normale slijtage of gebreken waarvoor de consument aansprakelijk is ingevolge artikel 19.

50 Om zich op de garantie te kunnen beroepen, dient de consument:

- aannemelijk te maken dat de desbetreffende gebreken aan de installateur kunnen worden toegerekend;
- binnen redelijke termijn na ontdekking van de geconstateerde gebreken de installateur daarvan in kennis te stellen;
- alle medewerking te verlenen om de installateur in staat te stellen de gebreken binnen een redelijke termijn weg te nemen.

51 De ingevolge de garantieverplichting door de installateur vervangen gebrekkige onderdelen worden zijn eigendom.

VI AANSPRAKELIJKHEID INSTALLATEUR

Vóór de oplevering

52 De installateur herstelt voor eigen rekening schade aan het werk, die is ontstaan alvorens het werk is opgeleverd, tenzij deze schade niet door hem is veroorzaakt of het anderszins onredelijk is dat deze schade voor zijn rekening komt.

53 De installateur is aansprakelijk voor door de consument geleden schade aan andere zaken dan het werk, indien en voor zover deze schade hem kan worden toegerekend en deze aansprakelijkheid door zijn verzekering wordt gedekt.

54 De beide voorgaande artikelen gelden op overeenkomstige wijze, indien de installateur werkzaamheden verricht ter vervulling van zijn garantieverplichting.

Na de oplevering

55 Na de oplevering is de installateur niet verder aansprakelijk voor tekortkomingen aan het werk dan tot nakoming van zijn in de artikelen 48 t/m 51 omschreven garantieverplichting.

56 De installateur is slechts aansprakelijk voor de door de opdrachtgever geleden schade als gevolg van de in artikel 48 bedoelde gebreken, indien en voor zover deze aansprakelijkheid door zijn verzekering wordt gedekt.

Omvang van de schadevergoeding

57 Indien de installateur ingevolge deze voorwaarden gehouden is de schade die de consument lijdt te vergoeden, zal deze vergoeding niet meer bedragen dan het totaal van de bedragen van de door de verzekering gedane uitkering en het eigen risico van de verzekering.

58 De in de voorgaande artikelen opgenomen beperkingen gelden niet, indien de schade het gevolg is van opzet of grove schuld van de installateur of zijn leidinggevende ondergeschikten.

59 De rechtsvordering tot schadevergoeding of tot herstel van de consument jegens de installateur ingevolge deze voorwaarden, verjaart door verloop van één jaar nadat de consument ter zake heeft geprotesteerd.

VII SLOTBEPALING

60 Het Nederlands recht is van toepassing op de overeenkomsten die op basis van deze algemene voorwaarden zijn gesloten.

61 Elk geschil tussen installateur en consument, zal met uitsluiting van de gewone rechter worden beslecht door de Raad van Arbitrage voor de Metaalnijverheid en -Handel.

62 In afwijking van het voorgaande artikel kunnen geschillen, welke tot de competentie van de kantonrechter behoren, ter keuze van de meest gereede partij ter beslechting aan de bevoegde kantonrechter worden voorgelegd.

* RISICOREGELING INSTALLATIETECHNIEK

Verrekening loonkostenwijzigingen: $(L2-L1)/L1 \times 100\% = \dots \%$

L1: loonniveau per datum aanbod; L2: loonniveau per datum wijziging.

Loonniveau: CBS regelingslonen per uur, bouw- en installatiebedrijven.

Verrekening materiaalprijzen: $(M2-M1)/M1 \times 100\% = \dots \%$

M1: prijsindexcijfer per datum aanbod; M2: prijsindexcijfer per datum wijziging.

Prijsindexcijfer: CBS indexcijfers van de producentenprijzen afzet binnenland.